

ข้อค้นพบ การสื่อสารเพื่อสร้างแรงบันดาลใจตนเองของคนพิการ

ผู้วิจัย นางสาวศิริวรรณ เจริญชาวลวงศ์ รหัสนักศึกษา 4531500140 **ปริญญา** ปริญญาคุณวุฒิปันจติ (นิเทศศาสตร์)

อาจารย์ที่ปรึกษา (1) รองศาสตราจารย์ ดร.วิทย์ธร ท่อแก้ว (2) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุภาภรณ์ ศรีดี

(3) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิภากร กำจรเมฆกุล **ปีการศึกษา** 2560

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการสื่อสารเพื่อสร้างแรงบันดาลใจตนเองของคนพิการเกี่ยวกับ 1) รูปแบบการสื่อสาร 2) เนื้อหาการสื่อสาร 3) ปัจจัยที่มีผลต่อการสื่อสาร 4) ปัญหาและแนวทางแก้ไขการสื่อสาร 5) แนวทางการพัฒนาการสื่อสาร

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ศึกษาด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก และการสังเกตการณ์ ผู้ให้ข้อมูลหลัก คือ คนพิการต้นแบบทางการเคลื่อนไหว จำนวน 25 คน และนักวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการฟื้นฟูคนพิการ จำนวน 6 คน เลือกแบบเจาะจงและเทคนิคสโนว์บอล เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์เชิงลึก วิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการพรรณนาวิเคราะห์

ผลการวิจัย พบว่า การสื่อสารเพื่อสร้างแรงบันดาลใจตนเองของคนพิการมีรูปแบบและเนื้อหาแบ่งเป็น 4 ชั้น ได้แก่ 1) รูปแบบการสื่อสารเพื่อสร้างแรงบันดาลใจ ชั้นแรกการเผชิญปัญหา คือ การสื่อสารภายในตนเองโดยคิดอย่างมีเหตุผล การคิดทบทวนไตร่ตรองเพื่อเอาตัวรอด ยึดหลักคำสอนทางศาสนาเป็นที่พึ่งทางใจและวางแผนการดำเนินชีวิตในอนาคต ชั้นที่สองการยอมรับความพิการ คือ การสื่อสารผ่านการถอดสัมผัสเพื่อปลอบใจ ให้กำลังใจ ยึดหลัก การคิดบวกให้เห็นคุณค่าในตนเอง ชั้นที่สามการปรับตัว คือ การฟังอย่างมีวิจารณญาณ ในการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อม ยึดหลักคติชีวิตจากบุคคลต้นแบบที่ประสบความสำเร็จเพื่อการสร้างเสริมความเข้มแข็งทางจิตใจ ชั้นที่สี่ การใช้ชีวิตตามปกติ คือ การสื่อสารภายในตนเองด้วยการคิดอย่างสร้างสรรค์เพื่อความอยู่รอดและสร้างแรงจูงใจด้วยแรงบันดาลใจทางสังคม 2) เนื้อหาการสื่อสารเพื่อสร้างแรงบันดาลใจ ชั้นแรกการเผชิญปัญหา คือ การข้ามผ่านอุปสรรค อย่างไม่ท้อแท้สิ้นหวัง และไม่กลัวการเปลี่ยนแปลง ชั้นที่สอง การยอมรับความพิการ คือ การมองโลกในแง่ดี การทำชีวิตให้มีสีสัน และการมองสถานการณ์ตามความเป็นจริง ชั้นที่สาม การปรับตัว คือ การข้ามผ่านอุปสรรคด้วยการให้กำลังใจตนเอง การเอาชนะความคับข้องใจ และการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมรอบตัว ชั้นที่สี่ การใช้ชีวิตตามปกติ คือ การคิดสร้างสรรค์ มีความยืดหยุ่น และไม่วิตกกังวลในสิ่งที่ยังไม่เกิดขึ้น 3) ปัจจัยที่มีผลต่อการสื่อสารสร้างแรงบันดาลใจด้านบุคลิกภาพ คือ การมีอุปนิสัยแบบเปิด กล้าแสดงออก เปิดเผย และปัจจัยด้านกลุ่มอ้างอิง คือ การมีครอบครัวที่มีความใกล้ชิดและเข้าใจซึ่งกันและกัน 4) ปัญหาการสื่อสารเพื่อสร้างแรงบันดาลใจ คือ บุคคลที่เกี่ยวข้องขาดทักษะการเรียบเรียงข้อมูล ขาดรูปแบบการนำเสนอที่ดี เนื้อหาสาระไม่น่าสนใจ และเข้าใจยาก ช่องทางการสื่อสารไม่เหมาะสม ขาดเครื่องมือในการสื่อสาร คนพิการขาดความกล้าในการเข้าสังคมและมีฐานะไม่ดี การแก้ไขปัญหาการสื่อสารสร้างแรงบันดาลใจ คือ ผู้ส่งสารมีการสื่อสารอย่างเป็นกันเอง นำเสนอเนื้อหาสาระให้น่าสนใจ ใช้ภาษาเดียวกันกับคนพิการที่เข้าใจง่าย และมีความชัดเจน ด้านช่องทางการสื่อสารต้องมีการเลือกใช้สื่อที่เหมาะสม ได้แก่ สื่อบุคคล สื่อสังคมออนไลน์ และสื่อมวลชน การแก้ปัญหาในด้านอื่น ๆ คือ คนพิการต้องพัฒนาศักยภาพเพื่อหารายได้ในการพึ่งพาตนเอง 5) แนวทางการพัฒนาการสื่อสารเพื่อสร้างแรงบันดาลใจ คือ คนพิการต้องสื่อสารภายในตนเองด้วยการคิดอย่างมีสติและสร้างสรรค์ ใช้เหตุผลในการแก้ปัญหาและอุปสรรคด้วยการนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้จากการอ่าน การเห็น การฟัง และการสัมผัส มาใช้ในการสื่อสารด้วยการพูด การเขียน และการแสดงความรู้สึก การสื่อสารด้วยการคิดอย่างสร้างสรรค์สามารถสร้างความรู้ใหม่ ประสบการณ์ใหม่ และทางเลือกใหม่ ส่วนปัจจัยที่มีผลต่อการสื่อสาร คือ ความสัมพันธ์ใกล้ชิดของสมาชิกในครอบครัว เครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ในการสื่อสาร และการจัดสภาพแวดล้อมที่อำนวยความสะดวกแก่คนพิการ

คำสำคัญ การสื่อสาร การสร้างแรงบันดาลใจ คนพิการ

Dissertation title: Communication for Self Inspiration Building among the Disabled

Researcher: Miss Siriwan Jianchatchawanwong; **ID:** 4531500140;

Degree: Doctor of Philosophy (Communication Arts);

Dissertation advisors: (1) Dr.Wittayatorn Tokeaw, Associate Professor;

(2) Dr.Supaporn Sridee, Assistant Professor; (3) Dr.Nipakorn Kumchornmenukul Associate Professor;

Academic year: 2017

Abstract

This research covered the following topics about self communication to build up inspiration among the disabled: 1) forms of communication; 2) content of communication; 3) factors that affected communication; 4) problems and approaches for solving them; and 5) development approaches for this type of communication.

This was a qualitative research using the methods of in-depth interviews and observation. The key informants were 25 model disabled people with movement disability and 6 academics involved in rehabilitation work. They were chosen through purposive sampling and the snowball technique. The research tool was an in-depth interview form. Data were analyzed using descriptive analysis.

Self communication to build up inspiration among the disabled was divided into 4 stages: 1) During the stage of encountering difficulty, self communication was characterized by rational thinking, contemplation and reflection for survival, holding on to religious teachings for emotional support, and planning for living in the future. During the second stage of acceptance of disability, communication was characterized by communication through touch and embrace for consolation and to give moral support, and holding to the principle of positive thinking to see the value of oneself. During the third stage of adaptation, communication was characterized by listening with discretion in order to adapt to the environment, and holding to the maxims of role models who created success in order to build up emotional strength. During the fourth stage of leading life as normal, internal communication was characterized by creative thinking for survival, and building incentives through social support. 2) The major content of self communication was, during the first stage (encountering difficulty), getting over obstacles without getting discouraged or losing hope and not fearing change; during the second stage (accepting disability) optimism, making life happier and seeing the reality of the situation; during the third stage (adaptation) getting over obstacles through self encouragement, overcoming frustrations, and fitting in with the external environment; and during the fourth stage (life as normal) creativity, flexibility, and remembering not to worry about things that haven't happened yet. 3) The personality-related factors that affected self communication to build inspiration were openness, extroversion, and willingness to reveal. The reference group-related factors were closeness of family relations and mutual understandings. 4) The problems with inspirational communication were that related people lacked data organization skills, lacked good methods of presentation, had content that was not interesting and was hard to understand, used inappropriate communication channels, and lacked communication tools, and some of the disabled people didn't dare to socialize or had poor financial status. Approaches for solving these problems are to use casual communication, to present interesting information, to use the same language as the message receiver and make the message easy to understand, and to have greater clarity. The most appropriate communication channels are personal media, social media and mass media. For other problem solving, disabled individuals should develop their capacity to earn income and be self sufficient. 5) An approach for developing self communication to build up inspiration among the disabled is to have the disabled maintain presence of mind, be mindful and creative in their internal dialog, use reason to solve problems, and to apply the knowledge and experiences they have gained from what they have read, seen, heard or touched in their communication through speaking, writing, and expressing their emotions. Creative communication can create new ideas, new experiences and new options. Factors affecting the effectiveness of this communication are close family relations, communication tools, and the physical environment.

Keywords: communication, building inspiration, disabled